

Asia: VN/2539/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvän työterveyshuoltokäytännön toteuttamisen periaatteista sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitos sosiaali -ja terveysministeriölle mahdollisuudesta lausua Hyvä työterveyshuoltokäytäntö -asetuksen luonnoksesta.

Pidämme hyvänä ja tärkeänä, että työterveysyhteistyön asemaa vahvistetaan asetuksessa. Pyytäisimme harkitsemaan pykälän kaksi kohdalla työpaikan olosuhteiden huomioon ottamista työpaikan tarpeiden rinnalla (" työterveyshuollon on tehtävä työpaikan tarpeista ja olosuhteista").

Vaikuttavuuden arviointi yleisesti ja myös työterveyshuollossa työterveysyhteistyön kontekstissa voi olla haastava toteutettava. Tämän vuoksi vaikuttavuuden sijaan voisi olla perustellumpaa ja käytännöllisempää käyttää tavoitteiden toteutumisen seuranta työterveysyhteistyössä taikka arvioida yhteistyön tuloksellisuutta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Työpaikan tarpeet, joita toimintasuunnitelman kautta lähdetään toteuttamaan, eivät aina ole tutkimustietoon pohjaavaa vaikuttavaa tekemistä, vaan työpaikan tai toimialan yksilöllisistä tarpeista nousevia toimia.

Vaikuttavuus on kannatettava pyrkimys, kun määritellään mihin halutaan vaikuttaa ja millä tavalla. Vaikuttavuuden ja laadun vertailukelpoisen yhtenevän mittariston laatiminen valtakunnallisesti työterveyshuoltoon olisi tämän asetuksen mukaisesti tarpeellista. Mikäli asetuksessa puhuttaisiin vaikuttavuuden sijaan yhteistyön tavoitteiden määrittämisestä, niiden saavuttamisen seuraamisesta ja kohdennetuista parhaista mittareista taikka tuloksellisuudesta: voisi siinä tapauksessa asetuksen ohjaus kohdentua paremmin konkreettiseen yritys yhteistyön rajapintaan.

Työkyvyttömyys maksaa yhteiskunnalle vuosittain miljardeja euroja. On äärimmäisen tärkeää arvioida asetuksen muotoilua työkyvyn tuen suhteen siten, että riittävät toimenpiteet niin työnantajan kuin työterveyshuollon toimesta sekä työterveysyhteistyössä varmistetaan työkyvyttömyyden ennaltaehkäisemiseksi, osa-työkykyisyyden tukemiseksi ja työkykyisyyden palauttamiseksi sekä kuntoutusratkaisujen kartoittamiseksi.

Vaikkakin työkykyjohtaminen ja työkykyprosessien johtaminen on työnantajan vastuulla, näiden kyvykkyyksien suhteen näyttäisi olevan jonkin verran vaihtelua työpaikkojen välillä. Asetuksen toivotaan mahdollistavan työkyvyn tukemiseen tai sen palauttamiseen tähtäävän organisaatorajat ylittävän moniammatillisen yhteistyön myös jatkossa. Sujuvien palvelupolkujen ylläpitäminen ja edelleen kehittäminen tässä terveyspalvelujärjestelmän monituottajamallissa yhteistyössä olisi tärkeää kustannustehokkuuden ja työurien turvaamisen näkökulmista.

Johtava työterveyslääkäri Riikka Rajala-Boström, Siun työterveys Oy

Rajala-Boström Riikka
Siun työterveys Oy